

ÁBRÁZOLÁS – ALAKÍTÁS

A tantárgy célja megalapozni a funkcióöröm motivációs hátterével a különböző ábrázoló-alakító tevékenységekben az alkotóképességet, alakítani és fejleszteni az igényt a kreatív önkifejezésre a vizuális művészetek eszköztárának felhasználásával.

A pedagógusnak törekednie kell arra, hogy fejlődjön a tantárgy szemléletformáló hatása által a középsúlyosan értelmi fogyatékos tanuló képzelőereje, fantáziája, esztétikai érzéke, alakuljon ki a pozitív énképe, fejlődjön önismerete a felfedezések és a siker örömeivel. Támogassa a munkavégzés során a tanulóknak az anyagokról szerzett tapasztalatait, tevékenykedjenek szívesen, fejlődjön alkotásvágyuk a tárgyak, cselekvések, jelenségek megfigyelése és a figyelem, feladattudat, észlelés, finommotorika fejlődése segítségével, tapasztalati élményeik alapján ismerjék meg az ábrázolás-alakításhoz szükséges eszközöket, építészeti és művészeti értékeket. A környezeti adottságok és a differenciálás lehetőségeinek megteremtése támogatja, hogy folyamatosan bővüljenek a tanulók ismeretei a hagyományápolásról, népszokásokról, a nevezetes napokról, megismerkedjenek műalkotásokkal, tantárgy-specifikus jártasságaik, készségeik fejlődjenek.

Fejlesztési (terápiás) feladatok:

Készségek: koordinált mozgáskészség (szem-kéz koordináció) és alakítási készségek fejlesztése.

Képességek, attitűdök:

Formaalkotási képességek, kompozíciós képesség.

Vizuális ritmus képzése, tárgykészítés képessége.

Képzeteket felidéző ábrázolási képesség.

Képolvasás, képi közlés képessége.

Plasztikus formaalakítás. Finommozgás fejlesztése.

Pszichikus funkció:

Vizuális, taktikus percepció. Figyelemfejlesztés.

Érzelmi fejlesztés: motiváció, örömmérsékeltése alkotó tevékenység révén.

Emlékezet, alkotó képzelet, forma- és térészlelés, gondolkodás fejlesztése.

Gondolkodási műveletek:

Megkülönböztetés, azonosítás, összehasonlítás.

Variálás, kombinálás. Analízis-szintézis.

Asszociáció, általánosítás, absztrakció, következtetés, ítéletalkotás.

Gondolkodásfajták: perceptív, cselekvéses, analógiás, asszociatív, algoritmikus, kreatív, logikus.

1–2. évfolyam

A nemzeti azonosságtudat, hazafias nevelésben a tantárgy különösen fontos szerepet játszik a hagyományok, a közösségi múlt jellemzőinek megismerésén keresztül, az alapvető kötődés kialakításával a tanuló környezetéhez.

Az önismeret és a társas kapcsolati kultúra fejlesztésében a megfigyelőképesség fejlesztése, az önértékelés és az önbizalom megalapozása történik.

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség kompetencia fejlesztésével a tantárgy hozzájárul az esztétikai érzék fejlesztéséhez és a művészetek iránti érdeklődés felkeltéséhez.

A vizuális ábrázoláson keresztül kialakul a gondolatok, érzelmek megjelenítésének igénye.

ÁBRÁZOLÁS - ALAKÍTÁS heti és éves óraterve 1. évfolyam

	A tantárgy heti óraszám	A tantárgy éves óraszám
1. évfolyam	3 óra	108 óra

Óraterv

Tematikai egység címe	Órakeret
Formázások különböző anyagokból	30 óra + 5 óra
Építés	20 óra + 2 óra
Papír formálása, alakítása	22 óra + 3 óra
Vizuális ábrázolás	25 óra + 1 óra
Az éves óraszám	72 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Formázások különböző anyagokból	Órakeret 30 óra + 5 óra
Előzetes tudás	Alakító tevékenység szándékának megjelenése.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Eltérő tulajdonságok megismerésének elősegítése közvetlen tapasztalatszerzéssel.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
Együttműködéssel a tárgyak tulajdonságainak, jellegzetességeinek megfigyelése. Próbálkozások, adott tevékenységek végrehajása együttműködéssel. Együttműködéssel különböző formák kialakításához szükséges mozgások végrehajása. Különböző formák alakítása együttműködéssel.	<i>Ismeretek</i> – Anyagok tulajdonságai. – Alakíthatóság. <i>Tevékenységek</i> A tanuló környezetében található tárgyak megfigyelése manipulációval. Homok formázása, edények megtöltése, kiöntése, dombkészítés, gödörösás, taposás, nyomhagyás. Hó formázása, hógolyó, hóbucka, hóember készítése. Gyurmázás (plasztilin, só-liszt gyurma, agyag), gyúrás, puhítás, gömbölyítés, lapítás, hengerítés, mélyítés, kicsípés.	<i>Olvasás-írás:</i> finommozgások fejlesztése.

	Gipszmunka, benyomkodott agyagba, öntőformába folyékony gipsz öntése. Száradás után kiborítása.	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	A tárgyak tapintással megfigyelhető tulajdonságaival kapcsolatos fogalmak; eszközökkel, cselekvésekkel, térbeli tulajdonságokkal, felületi jellemzőkkel kapcsolatos fogalmak.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Építés		Órakeret 20 óra + 2 óra
Előzetes tudás	Tárgyak csoportosítása.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Alapvető manuális kontroll (megfogás, elengedés) kialakítása.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
Tárgyak csoportosítása segítséggel. Segítséggel próbálkozás a gyöngyök ritmikus váltogatására. Segítséggel próbálkozás ritmikus sor készzésére.	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kirakás. – Fűzés. – Nyomótechnikák. – Szűrőjátékok. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Különböző tárgyak egymás mellé helyezésével új formák létrehozása. Előrajzolt formák kirakása pálcikával, terményekkel. Toronyépítés kockából. Nagyméretű gyöngyök felfűzése pálcikára rendszer nélkül. Nyomhagyás agyagban, gyurmában különböző tárgyak segítségével, nyomdázás. Gyöngyozsák rendszer nélküli kirakása.</p>	<p><i>Olvasás-írás:</i> szem-kéz koordinációjának fejlesztése, térorientációs gyakorlatok.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> gyakorló játék.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>A kirakáshoz felhasznált tárgyak. Cselekvések, térirányok. Gyöngy, pálcika, fűzés. Eszközök, cselekvések: (belenyom), tesz, nyom, szűr. A kirakáshoz felhasznált tárgyak. Tevékenységek: épít, tesz, rak, vesz. Sor: kicsi-nagy, színek, pl. piros-kék, egyik-másik.</p>		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Papír formálása, alakítása		Órakeret 22 óra + 3 óra
Előzetes tudás	Együttműködés alakító tevékenységben.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Alapvető manuális készségek (markolás, csippentés) kialakítása, gyakoroltatása.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<p>Az aktuális feladatok sikeres végrehajtása segítségével.</p> <p>Segítséggel pontos illesztések.</p> <p>Olló használatának próbálgatása, helyes használat gyakorlása segítségével.</p> <p>Papírdarabkák kívánt módon egymás mellé helyezése segítségével.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Gyűrés-simítás. – Tépés. – Hajtogatás. – Nyírás. – Ragasztás. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Különböző papírfélékből labda gyűrése.</p> <p>Az összegyűrt papír kisimítása.</p> <p>Szabálytalan formák tépése, csíktépés.</p> <p>Egyszerű ráhajítás, átlóshajítás elképzéssel.</p> <p>Szabálytalan formák nyírása.</p> <p>Olló nyitása, csukása, segítségével csíkvágás.</p> <p>Kialakított papírdarabok egymás mellé helyezése, ragasztás felületen.</p>	<p><i>Olvasás-írás:</i></p> <p>finommozgások fejlesztése.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Anyag, tevékenység és elkészített tárgy (papír, gyűr, labda, könyv, füzet, hajt). Formák hasonlóság alapján. A papírfélék jellegzetes tulajdonságai és színe, eszközök.		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Vizuális ábrázolás		Órakeret 25 óra + 1 óra
Előzetes tudás	Kézzel festés együttműködéssel.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Formakitöltéshez szükséges mozgáskontroll kialakítása.		

Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>A kívánt mozgás végrehajtása segítséggel.</p> <p>Törekvés papírhatar betartására.</p> <p>Az ecset megfelelő használata.</p> <p>Színek differenciálása.</p> <p>A rajzolás eszközeinek megfelelő használata.</p> <p>Egyszerű ember-, állat-, növényábrázolások segítséggel.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Festés. – Rajzolás. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Festékes kéz- és ujjnyom hagyás.</p> <p>Nagy, sima felületek vízfestékekkel történő betöltése szivaccsal, vastag ecsettel.</p> <p>Álló, fekvő egyenesek, egyszerű formák, kör, hullámvonal rajzolása pálcikával homokba, krétával aszfalton és táblán; zsírkrétával csomagolópapírra, vastag ceruzával rajzlapra.</p> <p>Szabadjirka, átrajzolás, rárajzolás, körülrajzolás.</p> <p>Egyszerű formák színezése.</p>	<p><i>Olvasás-írás:</i></p> <p>finommozgások fejlesztése, szem, kéz koordinációja, térorientációs gyakorlatok.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Eszközök (szivacs, ecset, ecsettál).</p> <p>Tevékenységek (<i>törlés, kenés, festés</i>).</p> <p>Főbb színek: piros, kék, sárga, zöld.</p> <p>Vonalak és ezekből képzett egyszerű figurák.</p>	

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanuló képes segítséggel megadott tulajdonságok alapján (szín, forma, nagyság) tárgyakat csoportosítani.</p> <p>Segítséggel képes ritmikusan változtatni a gyöngyöket.</p> <p>Együttműködéssel végrehajt a különböző formák kialakításához szükséges mozgásokat.</p> <p>Képes a szükséges eszközöket kiválasztani és megfelelően használni, együttműködéssel ollót használni.</p> <p>Képes segítséggel a kívánt módon egymás mellé helyezni a papírdarabkákat.</p> <p>Papírhatarát és vonalhatárt igyekszik betartani.</p> <p>Megfelelően használja a festés és rajzolás eszközeit.</p> <p>Differenciálja és megnevezésre felismeri a főbb színeket.</p> <p>Megpróbál egyszerű ember-, állat-, növényábrázolásokat létrehozni.</p>
--	---

ÁBRÁZOLÁS - ALAKÍTÁS heti és éves óraterve 2. évfolyam

	A tantárgy heti óraszám	A tantárgy éves óraszám
--	-------------------------	-------------------------

2. évfolyam	3 óra	108 óra
-------------	-------	---------

Óraterv

Tematikai egység címe	Órakeret
Formázások különböző anyagokból	30 óra + 5 óra
Építés	20 óra + 2 óra
Papír formálása, alakítása	22 óra + 3 óra
Vizuális ábrázolás	25 óra + 1 óra
Az éves óraszám	72 óra

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	1. Formázások különböző anyagokból		Órakeret 30 óra + 5 óra
Előzetes tudás	Alakító tevékenység szándékának megjelenése.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Eltérő tulajdonságok megismerésének elősegítése közvetlen tapasztalatszerzéssel.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
<p>Együttműködéssel a tárgyak tulajdonságainak, jellegzetességeinek megfigyelése.</p> <p>Próbálkozások, adott tevékenységek végrehajása együttműködéssel.</p> <p>Együttműködéssel különböző formák kialakításához szükséges mozgások végrehajása.</p> <p>Különböző formák alakítása együttműködéssel.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Anyagok tulajdonságai. – Alakíthatóság. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>A tanuló környezetében található tárgyak megfigyelése manipulációval.</p> <p>Homok formázása, edények megtöltése, kiöntése, dombkészítés, gödörásás, taposás, nyomhagyás.</p> <p>Hó formázása, hógolyó, hóbucka, hóember készítése.</p> <p>Gyurmázás (plasztilin, só-liszt gyurma, agyag), gyúrás, puhítás, gömbölyítés, lapítás, hengerítés, mélyítés, kicsípés.</p> <p>Gipszmunka, benyomkodott agyagba, öntőformába folyékony gipsz öntése. Száradás után kiborítása.</p>	<p><i>Olvasás-írás:</i> finommozgások fejlesztése.</p>	

Kulcsfogalmak/ fogalmak	A tárgyak tapintással megfigyelhető tulajdonságaival kapcsolatos fogalmak; eszközökkel, cselekvésekkel, térbeli tulajdonságokkal, felületi jellemzőkkel kapcsolatos fogalmak.
------------------------------------	---

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	2. Építés		Órakeret 20 óra + 2 óra
Előzetes tudás	Tárgyak csoportosítása.		
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Alapvető manuális kontroll (megfogás, elengedés) kialakítása.		
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok	
Tárgyak csoportosítása segítséggel. Segítséggel próbálkozás a gyöngyök ritmikus váltogatására. Segítséggel próbálkozás ritmikus sor képzésére.	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Kirakás. – Fűzés. – Nyomótechnikák. – Szűrőjátékok. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Különböző tárgyak egymás mellé helyezésével új formák létrehozása. Előrajzolt formák kirakása pálcikával, terményekkel. Toronyépítés kockából. Nagyméretű gyöngyök felfűzése pálcikára rendszer nélkül. Nyomhagyás agyagban, gyurmában különböző tárgyak segítségével, nyomdázás. Gyöngymozaik rendszer nélküli kirakása.</p>	<p><i>Olvasás-írás:</i> szemkéz koordinációjának fejlesztése, térorientációs gyakorlatok.</p> <p><i>Játékra nevelés:</i> gyakorló játék.</p>	
Kulcsfogalmak/ fogalmak	<p>A kirakáshoz felhasznált tárgyak. Cselekvések, térirányok. Gyöngy, pálcika, fűzés. Eszközök, cselekvések: (belenyom), tesz, nyom, szúr.</p> <p>A kirakáshoz felhasznált tárgyak. Tevékenységek: épít, tesz, rak, vesz. Sor: kicsi-nagy, színek, pl. piros-kék, egyik-másik.</p>		

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	3. Papír formálása, alakítása	Órakeret 22 óra + 3 óra
--	--------------------------------------	--------------------------------------

Előzetes tudás	Együttműködés alakító tevékenységben.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Alapvető manuális készségek (markolás, csippentés) kialakítása, gyakoroltatása.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
<p>Az aktuális feladatok sikeres végrehajtása segítséggel.</p> <p>Segítséggel pontos illesztések.</p> <p>Olló használatának próbálgatása, helyes használat gyakorlása segítséggel.</p> <p>Papírdarabkák kívánt módon egymás mellé helyezése segítséggel.</p>	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Gyűrés-simítás. – Tépés. – Hajtogatás. – Nyírás. – Ragasztás. <p><i>Tevékenységek</i></p> <p>Különböző papírfélékből labda gyűrése.</p> <p>Az összegyűrt papír kisimítása.</p> <p>Szabálytalan formák tépése, csíktépés.</p> <p>Egyszerű ráhajítás, átlóshajítás elképzéssel.</p> <p>Szabálytalan formák nyírása.</p> <p>Olló nyitása, csukása, segítséggel csíkvágás.</p> <p>Kialakított papírdarabok egymás mellé helyezése, ragasztás felületen.</p>	<p><i>Olvasás-írás:</i></p> <p>finommozgások fejlesztése.</p>
Kulcsfogalmak/ fogalmak	Anyag, tevékenység és elkészített tárgy (papír, gyűr, labda, könyv, füzet, hajt). Formák hasonlóság alapján. A papírfélék jellegzetes tulajdonságai és színe, eszközök.	

Tematikai egység/ Fejlesztési cél	4. Vizuális ábrázolás	Órakeret 25 óra + 1 óra
Előzetes tudás	Kézzel festés együttműködéssel.	
A tematikai egység nevelési-fejlesztési céljai	Formakitöltéshez szükséges mozgáskontroll kialakítása.	
Fejlesztési feladatok	Ismeretek – tevékenységek	Kapcsolódási pontok
A kívánt mozgás végrehajtása segítséggel.	<p><i>Ismeretek</i></p> <ul style="list-style-type: none"> – Festés. 	<p><i>Olvasás-írás:</i></p> <p>finommozgások</p>

<p>Törekvés papírhatár betartására. Az ecset megfelelő használata. Színek differenciálása. A rajzolás eszközeinek megfelelő használata. Egyszerű ember-, állat-, növényábrázolások segítségével.</p>	<p>– Rajzolás. <i>Tevékenységek</i> Festékes kéz- és ujjnyom hagyás. Nagy, sima felületek vízfestékekkel történő betöltése szivaccsal, vastag ecsettel. Álló, fekvő egyenesek, egyszerű formák, kör, hullámvonal rajzolása pálcikával homokba, krétával aszfalton és táblán; zsírkrétával csomagolópapírra, vastag ceruzával rajzlapra. Szabadfirka, átrajzolás, rárajzolás, körülrajzolás. Egyszerű formák színezése.</p>	<p>fejlesztése, szem, kéz koordinációja, térorientációs gyakorlatok.</p>
<p>Kulcsfogalmak/ fogalmak</p>	<p>Eszközök (szivacs, ecset, ecsettál). Tevékenységek (<i>törlés, kenés, festés</i>). Főbb színek: piros, kék, sárga, zöld. Vonalak és ezekből képzett egyszerű figurák.</p>	

<p>A fejlesztés várt eredményei a két évfolyamos ciklus végén</p>	<p>A tanuló képes segítséggel megadott tulajdonságok alapján (szín, forma, nagyság) tárgyakat csoportosítani. Segítséggel képes ritmikusan váltogatni a gyöngyöket. Együttműködéssel végrehajt a különböző formák kialakításához szükséges mozgásokat. Képes a szükséges eszközöket kiválasztani és megfelelően használni, együttműködéssel ollót használni. Képes segítséggel a kívánt módon egymás mellé helyezni a papírdarabkákat. Papírhatárt és vonalhatárt igyekszik betartani. Megfelelően használja a festés és rajzolás eszközeit. Differenciálja és megnevezésre felismeri a főbb színeket. Megpróbál egyszerű ember-, állat-, növényábrázolásokat létrehozni.</p>
--	---